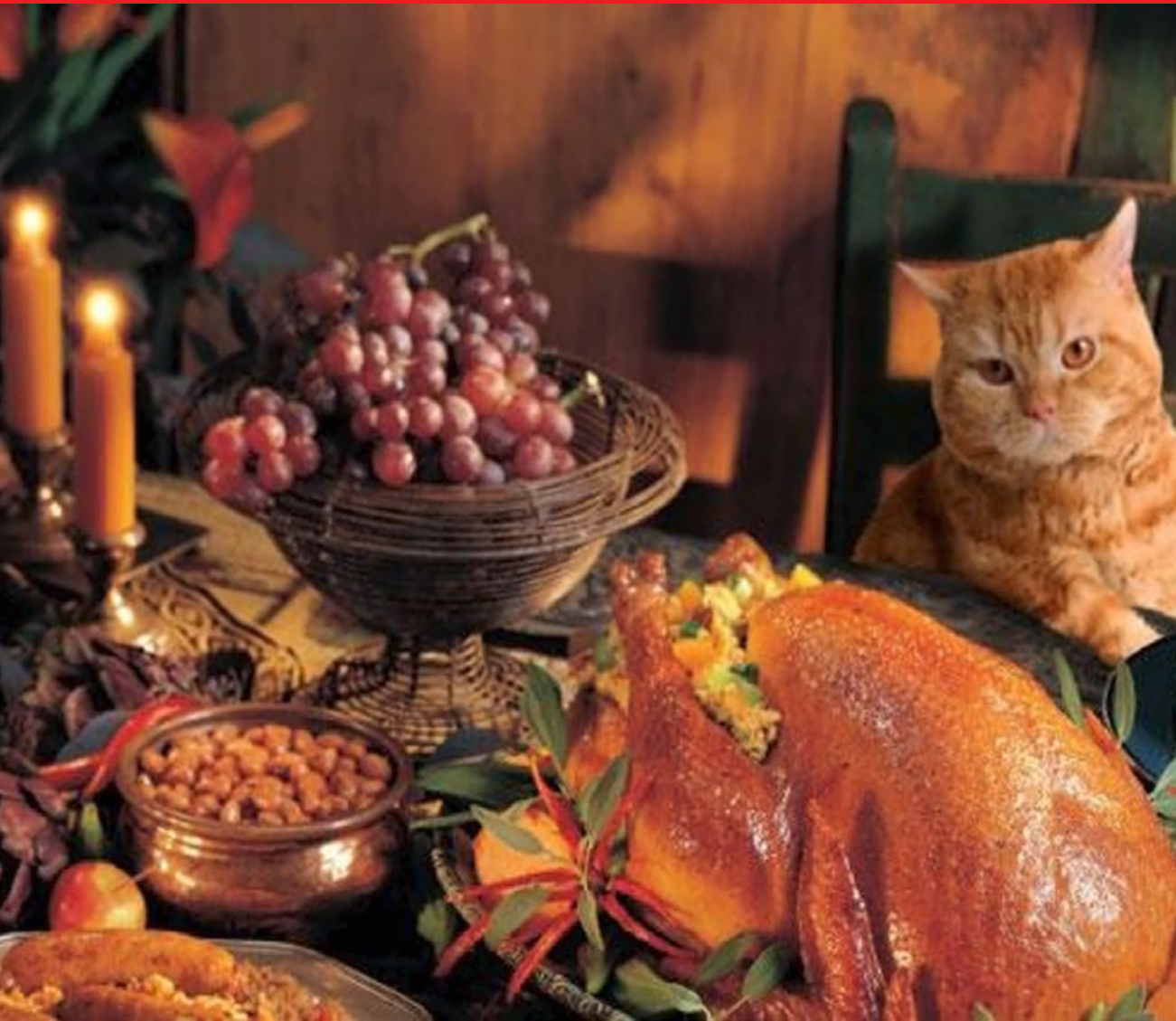

Sekahedelmä

4 • 2017

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Kiitos Heikki!	5
Aluesihteerin palsta:	
Rahalla saa	6
Osasto 10:n syyskokous	7
Uusi päätoimittaja esittäytyy	8
Slangi-visa.....	9
Syksyllä 2017	10
Tuuvinki eli imelletetty perunalaatikko.....	12
Huru-Ukon muistelmat: Osoitin joulumieltä.....	14

Sekahelmä

Päätoimittaja
Heikki Vesanto
heikki.vesanto@luukku.com

Taitto Anitta Kainulainen

Painopaikka
Grano Oy, Kuopio

Helsingin Elintarviketöntekijät ry ao. Osasto 10

Siltasaarenkatu 4, 5 krs, 00530 Helsinki puh. 02077 40713 www.osasto10.com

Johtokunta 2017

Puheenjohtaja:

Jukka Nissinen
puh. 040 5080 074
jukka.nissinen@sff.fi

Varapuheenjohtaja:

Juha Sulisalo, Paulig
puh. 040 553 2233

Sihteeri:

Aapo Häyrinen, Meira

Osaston varasihteeri:

Janne Petjoi, Meira

Jäsenet:

Olli Hallikas, Meira
Ngyeng Chau, Starfood
Eija Högel, Paulig
Markku Mutka, Avena Kantvik

Jaska Nissinen, Koff
Kari Suominen, Koff
Antti Tervonen, Koff
Jari Siro, Halva
Heikki Vesanto, Avena Kantvik
lina Härmä

Taloudenhoitaja:

Milena Laitinen

Sekahedelmän päätoimittaja

Heikki Vesanto

Jaokset ja vastaavat

Talousjaos:

Puheenjohtaja,
varapuheenjohtaja,
sihteeri ja taloudenhoitaja

Opinto-ja

nuorisajaosto:

Aapo Häyrinen ja
Antti Tervonen

Urheilujaos:

- kesälajit Jaska Nissinen
- talvilajit Jari Siro

Tiedoitusjaos:

Sekahedelmän päätoimittaja,
johtokunnan puheenjohtaja ja johtokunnan sihteeri.

Eläkeläisjaos:

Pauli Paavola ja
Pertti Hampinen

Tervehdys Toverit

Olen kuunnellut tossa poliitikkojen selvityksiä siitä miksi köyhempi kansan osa saa köyhtyä tai pysyä vähintään samalla tasolla kuin ennenkin, kun maa vaurastuu. Ainakin hallituspuolueen kansanedustajien mielestä se kuuluu asiaan, että maan talouden parannuttua, sen "hedelmät" nautiskelee pelkästään ne jotka ne omistaa, välittämättä niistä, jotka hedelmät kerää, saatikka niistä, jotka on ennen kerännyt.

Itse olen funtsinut niin, että jos huonompi osasemmat pärjäis vähänkin paremmin, niin se aiheuttaisi jonkinlaista inflaatiota paremmin toimeentulevien hyvälle mielelle ja ehkä jopa mielenterveydelle. Paremmin voivan kansan osan onneksi maata on monta kymmentä vuotta hallinnut oikeistolainen työnantajaa suosiva hallitus. Duunarin, työttömän tai eläkeläisenkään on turha toivoa sieltä mitään myötätuntoa. Oppositiossakin on tarpeeksi hallitusta tukevaa "joo joo porukkaa" ettei ministereiden kannata pelätä minkään epäluottamuslauseen menevän läpi.

Kuvittelin aina ennen, ettei porvaripuolueet diggaa isoista veroista, mut ei niiden tarviikkaan välittää, kun verotetaan enempi sitä köyhempää kansan osaa. Kyllä sieltä piisaa. Niille saadan hyvä mieli, kun

luvataan pudottaa vähän tuloveroja, paitsi ne ei tietenkään mitään kostu, jolla ei ole mitään tuloja ennestäänkään. Lisätään sitten reilusti välillisiä veroja, että valtion verotasapaino säilyy.

Joskus kuulee porukoiden puhuvan, että pitäisi herättää henkiin ne ajat, jolloin duunarillakin oli jotain sanomista palkoista ja työolosuhteista. Se taitaa olla vain sitä, että puidaan nyrkkiä taskussa ja purraa hampaita yhteen.

Tämä taitaa olla sista päätoimittajanpalsta jonka skrivaan Sekikseen. Kun ikää tulee 68 vuotta, loppuu duunit ja ammattiosaston hommat. Rekka- tai taksirengiks vois vielä kelvata. Siel ei olis vielä liian vanha gubbe. Täytyy sanoo, ettei ole yhtä kliffaa lopettaa näitä hommia, tai

duuniakaan, kuin esimerkiksi aikoinaan skolea tai vaikka inttiä. Niitten jälkeen oli sentään vähän jotain mitä venas. Nyt ei tiedä oikein mitä duunais, meniskö työkkäriin, siel en ole käynnytkään kun viimeks 39 vuotta sitten. Silloin rupesin vuodeks leipuriksi Kotisaareen. Sit tultiin uunin viereen tarjoomaan nykyistä duunia Öljynpuristamoon. Kyllä silloin luvattiin kaikenlaista hyvää millä saatiin työsoppari tehty. Arvatkaa vaan onko sopimukset pitänyt 37 ja puolen vuoden aikana. Vastauksen voi tietää siitä kun tietää miten paljon työnantajan sanaan voi luottaa.

Vai rupeisko poliitikoks, niin vois itekkin puhuu mitä sylki suuhun tuo. Ainakin vaalien edellä.

Hyvää Joulua ja Uutta Vuotta teille kuitenkin ja skruudatkaa Suomalaista safkaa.

Hessu

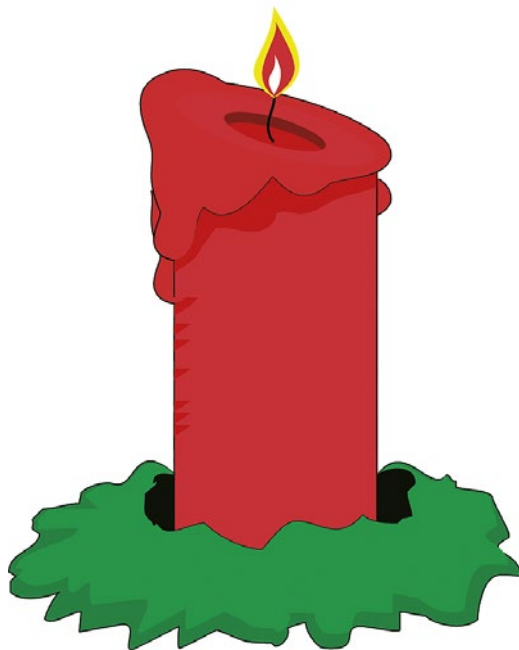
KIITOS Heikki!

Käsi lippaan!

Osastomme johtokunnan pitkäaikainen jäsen, Heikki Vesanto, siirtyy vuoden vaihteessa vapaaherra-kastiin. Hessun yli 30 vuotta vastuunkantoa johtokunnassa hakee vertaistaan. Heikin itsensä likoon laittaminen on toiminut hyvänä mallina meille nuoremmille toimijoille. Heikki ennätti hoitaa matkan varrella monen eri jaoston vetoa. Heikin sihteerikaudella pöytäkirjat pysyivät ojennuksessa. Viimeiset kymmenen vuotta Heikki hoiti Sekahedelmän päätoimittajuutta, päivätyönsä ohessa. Toveri isolla Teellä. Kiitos näistä vuosista!

Rauhallista Joulua Hessulle ja kaikille muillekin Kympin jäsenille!

Puheenjohtaja Jukka Nissinen

Aluesihteerin palsta

Jouni Konttila, aluesihtööri, 040 544 5101
jouni.konttila@selry.fi

Rahalla saa

Kulunut vuosi ei ole ollut suosiollinen duunareille. Palkat eivät ole nousseet, kaikki kustannukset kylläkin. Vaikka tavallinen palkansaaja huomaa tilipussin sa pienentyvän kokoajan ja käteen laskujen jälkeen jäävän osuuden pienenevän vuosi vuodelta ei kapitalisti tätä huomaa. Osingot tulevat olemaan huipussaan ja pröystäily merenrannoilla jatkuu. Rakennetaan isolla rahalla kovanrahan asuntoja, vaikka tarvittaisiin enemmän vuokra asumista ja nimenomaan kohtuuhintaista sellaista. Se, että rahaa on, näkyy kaikkialla yhteiskunnassa paitsi tietysti palkansaajilla, eläkeläisillä ja opiskelijoilla, joiden elämä kaventuu edelleen. Sikamaisen suuret ay-pamppujen palkankorotukset ovat saaneet jäsenet joissakin liitoissa rai-vostumaan. Kikyn puolesta äänestäneet liittojohtajat ovat nyt lunastaneet omat optionsa. Onneksi voi huokaista, että SEL ei kikyssä ollut mukana ja siitä jäsenistö on kiitellyt. Työaikaa pidentämällä ja leikkaamalla palkkoja ei tätä maata pelasteta. Kaikki voitto mikä tulee, menee pörssipelureiden ahneeseen kitaan.

Hallitus ei uskaltanut kajota yritystukiin, eikä kajonnut muutenkaan rahan valtaan. Heikoilta viedään ja rikkaille annetaan on tämän oikeistohallituksen johtava ajatus. Oikeiston vanavedessä natsit ja muut soih-tuja heiluttelevat kuvittelevat olevansa

kansan asialla. Äärioikeisto on kuitenkin hyttysen paska. Pieni joukko sieluja, joita kukaan ei huoli.

Suomessa ääri liikkeet eivät ole saaneet merkittävää jalansijaa, koska sosiaaliturvan ja yhteiskunnan tuella on voinut selvitä ilman radikalisoitumista. Tanskassa, Ruotsissa ja Norjassa autot palavat ja ihmisiä tapetaan ja pahoinpidellään äärioikeiston kahinoissa. Sosiaaliturvan romuttaminen näkyy näissä maissa selkeästi. Vaikka poliittiset lampaat vinkuvat, että näin ei käy Suomessa ja olemme hyvinvointimaa kuitenkin pahoinvointi näkyy kaduilla, kouluissa ja jopa päiväko-deissa.

Suomesta on tullut maa, jossa ei välitetä. On normaalia lätkiä päiväkodissa hoitajaa tai potkia koulukaveria välitunnilla. On kornia väittää, että asiat ovat hyvin. Ne ovat hyvin vain pienellä osalla rikasta eliittiä, jota hallitus kannustaa rikastumaan lisää. Meillä elintarvikealallakin, niin kuin muillakin aloilla alipalkat, työ-aikalain rikkomukset ja muut rikokset ovat jokapäiväisiä. Yhteiskuntaa ja viranomaisia ei kiinnosta. On luotu toiset työmarkkinat ja vastuu valvonnasta on jätetty yksilön itsensä varaan. Pelko estää hakemasta palkkasaa-tavia, koska tarvitaan henkilö. Maahanmuuttaja, joka saa pienempää palkkaa kuin muut. Nuori, joka ei tiedä oikeuksiaan tai ylipäätään asianomistaja.

Lain muutos ja kanneoikeuden saaminen olisi ehdottoman tärkeitä. Niin rehellisille yrittäjille, kuin meille palkansaajillekin. Palkkaa voi ryöstää, se ei ole rikos. Petos kuitenkin ja pitäisikin nostaa enemmän oikeusjuttuja juuri näissä tapauksissa, eikä suostua siihen, että yrittäjä maksaa varastamansa takaisin raastuvan eteisessä. Sika- maisuudet työelämässä jatkuvat niin kauan, kuin lainsäätävä loishallituksensa kanssa antaa jatkua. Rikolliset voidaan saada kuriin ja tehokas valvonta on mahdollista. Näin on joskus ollut. Itsekin olen poliisin ja avin väen kanssa ratsannut pimeää työvoimaa. Mutta nykyisin ei edes ilmoitus alipalkoista tai epäily verorikoksista tai tekaistusta konkurssista saa viranomaisia liikkeelle. Eräskin jäsen joutui vuosia odottamaan palkkaturvaansa mutta yrittäjä jatkaa edelleen eri nimellä vain. Rahan himoissaan ovat monet yritykset käyneet yt-neuvottelut ja pistäneet väkeä pihalle. Moni on menettänyt työpaikkansa ja takaisinottovelvoitteen umpeuduttua moni työ korvataan 0-sopimuksilla. Monilla työpaikoilla on jo kymmeniä määräaikaisia ja 0-sopimuksella täysiä tunteja tekeviä. Onneksi osa työpaikoista pitää kiinni periaatteista ja huolehtivat siitä, että sopimukset ovat kokoaikaisia, eivätkä päästä tilannetta työpaikoilla lapsesta. On kuitenkin paikkoja, joissa tehdään niin kuin kapitalisti sanoo ja siellä eivät mitkään sopimukset päde. Siksi tarvitaan lakimuutoksia ja valvontaa. Duunarilla ei ole mahdollisuuksia kiertää veroja tai suhmuroida palkkojen kanssa. Yritysherroille tämä suodaan Suomessa vieläkin.

Rauhallista Joulun odotusta ja parempaa huomista odotellessa on hyvä kiittää jäseniä ja luottamusmiehiä työpaikoilla. Kikyä ei meille tullut ja se on suuri juttu tässä kalvalassa maailmassa, jossa niin moni uskoi ja pettyi.

Jouni Konttila
aluesihtööri

Helsingin Elintarviketyöntekijät ry. osasto 10:n johtokunta ja jaokset vuodelle 2018

Helsingin Elintarviketyöntekijät ry Osasto 10:n keskiviikkona 13.12.2017 pidetyssä syyskokouksessa oli esillä sääntöjen määräämät syyskokousasiat ja valittiin uusi johtokunta vuodelle 2018.

Puheenjohtajana jatkaa Jukka Nissinen.

Johtokunta: Jäsenet Aapo Häyrinen, Janne Petjoi, Kari Suominen, Jari Siro, Juha Sulisalo ja Jari Heiskanen.

Varajäsenet: Chau Nguyen, Jaska Nissinen, Antti Tervonen, Eija Högel, Olli Hallikas, Markku Mutka ja Iina Härmä.

Ammattiosaston jaostoihin valittiin seuraavat jäsenet

Talousjaos: Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja taloudenhoitaja.

Opetus- ja nuorisajaos: Aapo Häyrinen ja Antti Tervonen.

Urheilujaos: Jaska Nissinen ja Jari Siro.

Tiedotusjaos: Sekahedelmän päätoimittaja, puheenjohtaja ja sihteeri.

Eläkeläisjaos: Heikki Vesanto ja Pauli Paavola.

Uusi päätoimittaja esittäytyy

Hyvä ammattiosasto 10:n jäsen!

Aloitan Sekahedelmän päätoimittajana tammikuussa. Olen iloinen ja innostunut saamastani kunniaista. Tällaisena hetkenä, kun ammattiliiton merkitys on suurempi kuin aikoihin, on hienoa olla mukana yhden SEL:n suurimman ammattiosaston toiminnassa.

Ammattiosastonne Helsingin Elintarviketyöntekijät ry on siitäkin syystä upea ammattiosasto, että jo useiden vuosien ajan osasto on julkaissut neljä kertaa vuodessa ilmestyvää Sekahedelmä-lehteä. Ammattiosaston oma lehti on asia, josta on syytä olla ylpeä!

Koska lehteä tehdään teille jäsenille, on ensiarvoisen tärkeää, että lehdessä olevat jutut ovat jäseniä kiinnostavia. Otan ilolla vastaan juttuvinkkejä ja -ideoita. Kerro, mistä juuri sinä haluaisit Sekahedelmästä lukea!

•••

Suomen Elintarviketyöläisten Liiton edustajiston kokouksessa toukokuussa 2017 hyväksyttiin liitolle strategia ja toimintaohjelma vuosille 2017-2022.

Tärkeimmiksi tavoitteiksi valittiin:

- Elintarvikealan työntekijöiden palkka- ja muiden työehtojen parantaminen
- Elintarvikealan työntekijöiden työolojen parantaminen
- Järjestäytymisasteen nostaminen elintarvikealan työpaikoilla
- Epätyypillisten työsuhteiden määrän vähentäminen elintarvikealalla
- Kotimaisten elintarvikkeiden ja alan työpaikkojen puolesta toimiminen

- Ansiosidonnaisen työttömyysturvan ja työttömyyskassajärjestelmän puolustaminen

Hommaa siis riittää tulevana vuosina. Entistäkin haastavammaksi tilanteen tekee maan oikeistohallitus, joka toimillaan tuntuu tekevän kaikkensa, jotta valmiiksi huonossa asemassa olevat voivat entistä huonommin, kun taas hyvin pärjäävien pärjäämistä tuetaan.

Me emme voi ajatella, että liitto hoitaa. Ei nimittäin ole olemassa mitään mystistä liittoa tuolla jossain, joka asiat hoitaa kuntoon. Liitto on sen jäsenet elintarvikealan työpaikoilla, liitto on tällä hetkellä työttömänä olevat jäsenet, liitto on eläkeläisjäsenet, liitto on sinä! Liitto on juuri niin vahva, kuin mitä sen jäsenet ovat. Ja pahoin pelkään, että tämän nykyisen hallituksen aikana vahvuutta ja voimaa tullaan vielä tarvitsemaan.

Toivonkin meille kaikille oikein rentouttavaa joulunaikaa ja intoa jatkaa taistelua paremman työelämän puolesta myös ensi vuonna!

•••

Haluan omasta puolestani esittää lämpimän kiitoksen Sekahedelmän eläköityvälle päätoimittajalle Heikki Vesannolle, joka on vuosien ajan tehnyt hyvää työtä lehden parissa. Emme kuitenkaan päästä Hessua aivan kokonaan eläkkeelle; lupaan, että Hessusta kuullaan vielä tämän lehden palstoilla.

Minttu Sillanpää
Sekahedelmän päätoimittaja
1.1.2018 alkaen
minttu.sillanpää@selry.fi

Slangi-visa

OIKEA RIVI: 112 2xx

1. Jos skutsari tokkaa sulle handuun risat pläägät, nii:

1) se ei oo duunannu sitä mitä sen pitäis.
X) sun kandeis skulaa tsirra, et ne drais-ais sut lasarettii.

2) sun kandeis grevaa snutukras klitsun spiguun.

2. Mikä onkaan/olikaan BLOBIKA?

1) Mustikkamaa.

x) Suomenlinna.

2) Seurasaari.

3. Yks heebo kävi soitteleen (poskeensa) eli teki mitä?

1) Alko shungaa.

x) Skulas kännyllä.

2) Kerjäs turpaansa.

4. Mitä se on ku joku KNIIDAA?

1) Itkee, nyyhkii.

x) Tuikkaa puukolla.

2) Pihistelee.

5. Mitä meinaa, Onks sul hilloo pykälässä

1) Asiat aivan sekaisin.

x) Fyrkkaa messis.

2) Kädet rasvassa.

6. Joskus 1950-luvun puolivälis oli viel kovii ja bulii jengiflaidiksii, jotkut flaidas viel 80-luvulki.

Yhel jengil oli hyvä stebarimesta, ku Sirppiliiterii bygattii, siis mitä ?

1) Vallilan työväentaloo.

x) Kulttista eli Kulttuuritaloo.

2) Maalaistentaloa peruskorjattii.

Helsingin Elintarviketyöntekijät ry
Osasto 10

- Alkuun
- Ajankohtalista
- Tapahtumat
- Yhteystiedot
- Sekahedelmä
- Linkit

**Tervetuloa
Kymppiosaston
10-sivuille**

Helsingin Elintarviketyöntekijät ry AO 10:n
kotisivut.
Sivulla voit tutustua osasto 10:n toimintaan
ja seurata tapahtumia.

www.osasto10.com

Syksyllä 2017

Eläkkeellä oleva toimistonhoitajamamma on viettänyt toimeliaan vuoden, lapsenlapsi (maailman kaunein), keväinen keuhkokuume, puutarhanhoito ja jouluvalmistelut ovat kaikki ottaneet oman aikansa. Vaikka elämä nykyään kulkee yhä enemmän vain oman ja perheen ympärillä, joitain hyppäyksiä on toki tehty ulos esikaupungin kuplasta.

Olen käynyt jo varmaan yli kymmenen vuoden ajan luennoimassa Kiljavan ammattiyhdistysopistolla, ja niin tänäkin vuonna. Työnantajien otteen kiristyminen tuntuu vuosi vuodelta rajummalta ja luottamusmiesten työ vaativammalta. Meidän liiton luottamushenkilöihin katsottiin hiukan kunnioittaen, olimmehan liitosta, joka nopeasti ja yksimielisesti hylkäsi kikyn. Mutta selliläisetkin jupisivat olematonta palkkakehitystä, eikä mitään suurta tyytyväisyyttä maailmanmenoon ollut havaittavissa. Pinna alkaa kiristyä ja tälläkin kertaa jotkut kurssilaiset kysyvät, eikö jo kohta ole 1917 meininki edessä. Kysymys totisesti pysähdytti, elämehän maassa, joka kaikkien erilaisten ja moninaisten tutkimusten mukaan on rankattu erääksi maailman parhaaksi ja turvallisimmaksi asuinkolkaksi. Miten näin voimakkaita tunteita voi syntyä ay-väen piirissä? Maailmanmittainen teknologian kehittymisen, vapaakaupan, halpatuonnin ja vapaan liikkuvuuden aika on todella merkinnyt heikennyksiä tavallisten palkkatyöläisten ja työttömien elämään, eikä jatkuvan painostuksen alla ole helppoa ay-toimintaa. Vanhusten, pienituloisten,

työttömien ja sairaiden elämä on vaikeutunut, köyhyys ja syrjäytyminen ovat lisääntyneet. Samaan aikaan se kuuluisa ylin yksi prosentti rikastuu entisestään ja kääntää yhdessä tuotettua kansantuloa itselleen veroparatiiseihin. Ay-liikkeellä on edessään suuria haasteita vastata kasvavaan eriarvoistumiseen. Itse tulen perheestä, jossa vuonna 1918 kaivettiin joukkohaudoista sukulaisia, joita yöllä siten haudattiin salaa hautausmailla.

Itsenäisyysjuhlinnan haastatteluissa tavattoman monet toivoivat, että jatkuvan sotamässällyn sijaan puhuttaisiin hyvinvointivaltiota, koulutuksesta ja tasa-arvosta ja turvallisuudesta ja mitä enemmän niistä puhutaan, sitä parempi. Meidän on löydettävä voimakkaita keinoja rauhanomaisesti puolustaa yhteistä hyvää maassamme, etteivät hirmuvuodet toistuisi koskaan täällä Suomessa.

Toinen hämmästyttävä kokemus oli, kun olin kirkkokahveilla Meilahden seurakunnassa puhumassa työn historiasta ja muutoksesta ja kerroin minkälaisissa oloissa työntekijät joutuivat työskentelemään teollistumisen alkuvaiheissa Suomessa. Yleisön joukosta nousi moni sanomaan, etteivät olleet ikinä kuulleet siitä ja se kummastutti kyllä. Yhteiskunnallisen työn pastori oli aivan järkyttynyt ja totesi, että täällähän on ollut aivan hirveätä, samanlaista kuin nyt monissa kehitysmaissa. Ja näin tietenkin on ollut. Jokainen pieni parannus suomalaiseen työelämään on saatu askel askeleelta yhteisesti toimittaessa ja meidän työehto-

sopimus- ja työlainsäädäntömme on kehittänyt reilun sadan vuoden aikana hyvin pienten parannusten ja edistysaskelten myötä. Helsinkiläisten leipomotyöläisten historiantutkimus kertoo vaikkapa, miten 1953 turkulaiset saivat muuten huonoon sopimukseen edes painostettua työnantajille velvollisuuden antaa työvaatetus talon puolesta tai maksaa vaateraha, siitä eteenpäin käytiin vuosikymmeniä kamppailua työjalkineista jne. Koko monimutkainen sopimusjärjestelmämme perustuu tuhansiin paikallisiin konflikteihin, joiden voitot ovat vähitellen siirtyneet kaikkia koskeviin sopimuksiin. Tämän myllyn pyörittäminen on vaatinut rohkeutta ja tuottanut myös uhreja ja irtisanomisia. Hyvä olisi, että myös nuorempi väki tehtaissa oppisi, ettei mitään saa ilmaiseksi, vaan että kaikki edut on saatu ay-toiminnan ja rohkeiden aktiivien ansiosta.

Kolmas kiinnostava keskustelu käytiin HAM -museossa, jonne eräs teatteriryhmä oli perustanut pienen leipomon ja siellä ihmisillä oli mahdollisuus opiskella ruisleivän tekoa. Tapahtuman yhteydessä järjestettiin paneelikeskusteluja työn tulevaisuudesta. Sielläkin ay-historia auttoi eteenpäin. Meillähän on runsaasti jo kahden sadan vuoden ajalta kokemusta

siitä, miten koneet syövät työpaikkoja ja miten sellaisessa tilanteessa on aiemmin toimittu. Aiemmin on pyritty lyhentämään työaika, ensin lakkoiltiin 8-tuntinen työpäivä, sitten lauantavapaat, pekkaset jne. Taiteilijat olivat hyvin innostuneita ay-liikkeen vanhaan ratkaisumalliin, vaikka vähän ihmettelivät sitä, että miksi nyt työaika pidennettiin. No sitä ovat monet muutkin ihmetelleet, enkä minäkään kyennyt valaisemaan asiaa.

Lopuksi kiitän kaikkia mahdollisuudesta osallistua Elintarviketyöläisten alueen eläkeläisten joulujuhlaan. Nuorena tyttönä järjestin itse näitä juhlia, enkä oikein tuntenut itseäni siellä kotoisaksi. Nyt ihmetelin, miten kaikki eläkeläiset olivat tuttuja ja niin ihmeen nuoria, ihan kuin minä itsenkin. Tämmöisiä ihmeitä sitä vanhus kokee.

Toivotan hyvää joulua ja menestystä tulevalle vuodelle ammattiosaston johdolle ja jäsenille kuin myös hyvä eläkepäiviä lehden nykyiselle päätoimittajalle, Hessulle!

Päivi Uljas

TUUVINKI

eli imelletty perunalaatikko

Vaikka isäni on hämäläinen, ei lapsuudenkodissamme syöty imellettyä perunalaatikkoa. Oma äitini oli mennyt modistioppiin 13-vuotiaana ja kun hän kihlautui isäni kanssa, hän oli erään savolaisen leskirouva opissa ruoanlaiton vaikeassa taidossa. Niinpä lapsuudenkotini keittiö oli lähinnä savolainen, vaikka pääasiassa söimmekin Tuusulanjärven haukia ja lahnoja. Imelletyn perunalaatikon idea perustuu vanhaan sanalaskuun, eli ”joka keitetyn paistaa, se makean maistaa”. Tavoitteena on, että keitettyjen ja muusattujen peruneiden sekaan levitetty jauho alkaa vähitellen imeltyä ja että lopputulos, paistettu laatikko maistuu makealta. Kyseessä on varmaankin emäntien satojen vuosien taitava kehitystyö aikana, jolloin sokeri on ollut todella kallis ylellisyustuote. Näin päädytään suomalaisen ruokahistorian äärelle; miten omalla kasvimaalla kasvatetusta perunasta voi saada juhlovaa tarjottavaa, kun valikoimat ovat vähissä ja rahaa heikosti.

Anoppilan sukujuhlissa selvisi hyvinkin nopeasti, että imelletty on se Jokin, ja että jos muut kokoontuvat vaikkapa kuusen tai Jeesus -lapsen luo, minun uusi sukuni kokoontui jouluna imelletyn äärelle. Alkuvuosina mummini hoiti itse valmistuksen, mutta vähitellen hän alkoi uskoa salaisuuksiaan miniälle ja nykyään teen runsaan kymmenen litraa jouluksi, osa satsista menee lahjoina nuoremmalle polvelle. Meillä siis perunat (10 kg) kuoritaan aatonaattona, keitetään ja hiukan jäädytetään. Sitten kattila keikkuu lieden nurkalla

ja sinne heitetään ajoittain vehnä jauhoja ja sekoitetaan. Vähitellen muusiin alkaa tulla pieniä vesipisaroita ja imelymisen haju täyttää keittiön. Muutaman tunnin jälkeen muusiin lisätään maitoa, suolaa ja meillä tietenkin myös siirappia (mitä makeampaa, sitä parempaa). Yön muusi saa olla kylmässä ja sitten sitä paistetaan runsas viisi litraa joulupöytään 150 asteessa noin kolme neljä tuntia.

Varoituksen sanat

Jos kuka on tehnyt tällöisen satsin ja lopuksi todennut, ettei se onnistunutkaan, häntä harmittaa kovasti. Minulle näin on käynyt kolme kertaa, onneksi ei kuitenkaan jouluna. Ensimmäisen virheen voi tehdä siinä, että alkaa lisäämään jauhoja liian kuumaan soseeseen, jauhot eivät ala silloin imeltyä. Kannattaa siis odottaa, kunnes satsi on tarpeeksi jäähtynyt ja lisäksi jauhoja vähitellen, toisaalta eivät

jauhot ihan kylmässäkään imelty. Tämä epäonnistuminen on hyvin yleistä ja siirapilla asiaa voi parannella jonkin verran. Kauhistavaa sen sijaan on, jos satsi alkaa hapantua, silloin muusi ei ole tarjoilukelpoista. Eli imelymisvaiheessa kattilaa ei saa peittää tiiviisti, vain löysä pyheliina saa olla katteena. Kerran muusini happani jopa uunissa, kun yritin edistää imelymistä uunin miedossa lämmössä ja luukku oli kiinni.

Syviä heimoeroja

Kerran kokeilin erään ohjeen innoittamana tehdä muusin siten, että kuorin perunat vasta keittämisen jälkeen. Eräs valpas sukulaismies puuttui asiaan, hänen mukaansa laatikko ei maistunut sellaiselta kuin olisi pitänyt ja kysyi, että olinko keittänyt perunat kuorineen. Nolona tunnustin näin tehneeni ja sukulaismies sanoi paheksuen, että niin tekevät pohjoiseen me-

nevän radan länsipuolen ihmiset. Eli opiksi tämäkin; länsipuolen hämäläiset tekevät imellettä perunalaatikkaa, jota kutsuvat tuuvingiksi ja he keittävät perunat kuorineen, kun taas itäisellä Uudellamaalla ja Itä-Hämeessä perunat kuoritaan ennen keittämistä. Imelletty perunalaatikko kuuluu kuitenkin juhlapöytään Satakunnassa, Varsinais-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla, Uudellamaalla ja Hämeessä, voisipa suorastaan sanoa, että Pähkinäsaaren rauhan raja erottaa tuuvinkiuskovaiset ja muut. Itäisen ja pohjoisen Suomen ihmiset todellakin suhtautuvat vähemmän tunneperäisesti asiaan, jotkut jopa kummastelevat tai inhoavat meidän aarrettamme. Kullekin makunsa mukaan.

Hyvää joulua!
Päivi uljas

Jouluvaroitus!

Alkoholi on vakava myrkky.
Kehitetty 7-tuhatta vuotta sitten.
Kaikki, jotka ovat alkoholia nauttineet,
ovat kuolleet, myös nautiskelun lopettaneet
ja nekin, jotka eivät koskaan ole edes
maistaneet alkoholia.

Hessu

Osoitin joulumieltä

Tämä tapahtui viime vuosituhan-
nen 50-60 -lukujen vaihteessa,
jolloin olin töissä suuressa punaisessa
L-muotoisessa parakissa, jota ympäröivän
lankkuaidan sisäpuolelle mahtuui isot pi-
not romurenkaita ja melkoinen määrä
myytäviä vanhoja autoja. Parakki sijaitsi
Velodroomin takaisella joutomaalla, jossa
nykyisin kohooa Itäpasilan korkeitten ki-
vitalojen erä-maa. Siinä majaili kolmen
yrityksen ryppäs: Rengas- Ala, Kaakon Auto
ja Andersonnin insinööritoimisto: Koko
imperiumi, jossa työskenteli toistakym-
mentä miestä omisti Valdemar Anderson
niminen ja Valluksi kutsuttu iso, lihava,
kovaääninen ja joskus hyvin v-mäinen
mies.

Porukka oli varsin nuorta, verstaasta
sanottiinkin Valkan kundien kesken Val-
lilan poikakodiksi ja olin, siitä huolimatta
että Vallu suhtautui hyvin kielteisesti
ammattiyhdistysliikkeeseen, onnistunut
värväämään yli puolet heistä ammattiosas-
ton jäseniksi. Kun kerroin, että palkkojen
sopimuksen mukaan pitäisi noususta, - en
muista enää monellako prosentilla - minut
esitettiin yksimielisesti luottamusmieheksi
neuvottelemaan asiasta. Suostuin sillä
ehdolla, että he kaikki, kun minä kaiken

todennäköisyyden mukaan saisin lemput,
marssisivat minun kanssani ulos.

Kun, ehkä ääni hiukan vavisten, esitin
asiani herra tuijotti minua naama punot-
taen kuikkuisesti ja karjui, niin että kont-
torikopin ikkunaruudut helisivät:

- Mie palkkasin siut työmieheksi eikä
miksikään helkkarin asianajajaksi! Mie an-
nan siulle lopputilin! Painu helvettiin miun
verstaastani tai potkaisen siut ulos!

Kävelin verstaan ovesta ulos, ja kuulolla
ollut porukka marssi jonossa perässäni.
Menimme aidan taakse mäkeen istumaan.
Pojat olivat siepanneet ruokamurjun pöy-
dällä lojuneet korttipakat mukaan, ja
aloimme pelata marjapussia.

Vallu kävi vähän väliä karjumassa väkeä
sisään, mutta kun hän sanoi että Limppu
ei kuulu joukkoon, niin pelit vaan jatkuivat.
Kun hän viimein, se taisi olla neljännellä
käynnillä karjui:

- Kaikki töihin ja Limppu kanssa! Mie
maksan ne helvetin korotukset, nousin ja
sanoin:

- Eiköhän kundit käännetä pelit pakkaan
ja mennä töihin.

Vielä tänäkin päivänä harmittaa, etten
käsenyt pelata peliä loppuun. Minulla
kun oli voittokortit kädessä; etulyönti, val-

tintekomahdollisuus ja neljä mattia.

Sen jälkeen sujuivat neruvottelut yleensä niin, että minä menin konttorikoppiin, porukka tuli istumaan kädet ristissä rinnalla työpöydälle ikkunan alle ja Vallu aloitti kovaäänisen valitusvirren:

- Mie olen vanha mies ja lääkäri on kieltänyt minnuu hermostumasta, mutta nyt miun täytyy hermostua! Mitä perkelettä työ olette taas vailla? Komenna se punakaartisi takaisin töihin niin puhutaan!

Itse asiassa meistä taisi lopulta tulla Vallun kanssa jonkinlaisia kavereitakin. Porukka viihtyi, loputkin liittyivät ammatiosastoon, vaihtuvuus pieneni melkein olemattomiin, hommat hoituivat ja liksatkin nousivat melko kohtuullisiksi.

Eräänä joulun aatonaattona kun Vallu vaimonsa kanssa toi meille ruokatunnilla oikeen upeat joulusapuskat päätimme porukalla skramlata heille joulukukan. Varaosakuski toi sen salaa pukukoppiin ja kun Vallu oli lähdössä kotiin huusin hänen peräänsä:

- Hei älä lähde vielä, minulla on asiaa!

Hän kävi kärsivän näköiseksi ja huusi vastaan:

- Etkö sie onneton voi edes jouluna olla osoittamatta mieltä.

Vedin kukan selkäni takaa, ojensin sen ja samoin:

- Me päätettiin porukalla osoittaa vähän hyvää mieltä tällasen vaatimattoman joulukukan muodossa.

Mies otti kukan ja meni jotenkin hämilisen näköiseksi ja painui hiljaa konttoriansa, istui siellä hetken eteensä tuijottaen ja soitti sitten vaimolleen:

- Liisa, voitko sie uskoa? Limppu toi miulle joulukukan.

Limppu

Osasto 10

**Toivottaa kaikille
rauhaisaa joulua ja
menestystä vuodelle 2018.**

